

Zambrów, 17.03.2025 r.

**Pani
Edyta Marchelska-Groszfeld
Starosta Powiatu Zambrowskiego
oraz
Biuro Rady
Powiatu Zambrowskiego**

W nawiązaniu do pisma o numerze IR. 6343.6.2025 z dnia 13.03.2024 r. dotyczącego przygotowania informacji na temat sytuacji w rolnictwie na terenie Powiatu Zambrowskiego w 2024 r. przedstawiam najważniejsze informacje.

1. Produkcja roślinna:

- a) Rok 2024 w plonowaniu produkcji roślinnej w powiecie zambrowskim pod kontem plonów i przebiegu wegetacji należy zaliczyć do bardzo trudnych. Zboża ozime i rzepaki bardzo dobrze przezimowały i nie zostały uszkodzone przez wiosenne przymrozki. Rośliny pastewne tj. użytki zielone czy kukurydza na kiszonkę bardzo dobrze wystartowały lecz w okresie czerwca i lipca zabrakło opadów i w rezultacie osiągnęły bardzo niskie plony. Natomiast zboża jare miały jeszcze gorszy start z uwagi na suchą i zimną pogodę wiosną i niedobór opadów w okresie nalewania ziarna co spowodowało na znaczące obniżenie plonów tj : zbóż jarych w zależności od zasobności gleby od 30 do 50% i kukurydzy od 10 do 60 %. W mniejszym stopniu ucierpiały oziminy gdzie albo nie było obniżki plonów albo nie była istotna.

b) Poziom plonów poszczególnych gatunków roślin uprawnych w 2024r

Lp.	Gatunek	Pow. uprawy ha 2024 r.	Plon w dt/ha
1.	Żyto ozime	1500	25
2.	Pszenica ozima	700	40
3.	Pszenżyto ozime	2500	35
4.	Jęczmień ozimy	400	40
5.	Rzepak ozimy	400	30
6.	Owies	1200	20
7.	Pszenżyto jare	300	20
8.	Pszenica jara	1000	30
9.	Jęczmień jary	1500	28
10.	Mieszanka zbożowa	3900	30
11.	Kukurydza na kiszonkę	10000	450 zielona masa
12.	Kukurydza na ziarno	1000	80
Razem		24450	x

Źródło: Opracowanie własne

- c) ceny rzepaku ze zbiorów 2024 roku początkowo kształtowały się na poziomie 1800-1900 zł/tonę, pszenica konsumpcyjna 680- 790 zł/tonę natomiast zboża paszowe po żniwach kosztowały 650 zł do 720 zł za tonę. Bardzo niską cenę osiągnęła kukurydza na ziarno. Za tonę kukurydzianego ziarna o wilgotności 30% podmioty skupujące płaciły od 450 do 500 zł za tonę. Z uwagi na zaistniałą suszę w wysokiej cenie utrzymywały się pasze objętościowe – słoma, sianokiszonki i siano. Sytuacja była na tyle trudna, że na te produkty było tak duże zapotrzebowanie że trzeba było sprowadzać je z innych rejonów kraju a nawet z zagranicy (Litwa, Łotwa i Estonia) . W drugiej połowie roku sytuacja lekko się poprawiła i pod koniec października ceny produktów zaczęły rosnąć. Wpływ na duże spadki cen (szczególnie zbóż i rzepaku) miał import taniego ziarna z Ukrainy który rozregulował rynek i wprowadził w kłopoty wiele gospodarstw rolnych. Dodatkowym problemem były niespotykane wysokie ceny nawozów, które są obecnie największym kosztem w produkcji roślinnej.
- d) żniwa w roku 2024 nie sprawiały rolnikom dużo trudności. Susza, która wystąpiła, bardzo obniżyła plony. Pogoda w okresie późniejszym

dostarczyła sporo kłopotów rolnikom siejącym rzepak ozimy, z uwagi na niedobór opadów wschody trwały bardzo długo i były nierównomierne co z kolei wpłynęło słabą kondycję siewek przed zimą. Natomiast we wrześniu pogoda była optymalna na siew zbóż ozimych i ich kondycja przed zimą była bardzo dobra.

- e) baza paszowa - zbiór siana i sianokiszonek z pierwszego pokosu odbył się w normalnym terminie. Pogoda w okresie sianokosów była dobra, siano i sianokiszonki są zadowalającej jakości lecz ich ilość była niewystarczająca. Ma to duże znaczenie ze względu na to, że większość rolników cały rok utrzymuje bydło w oborze a pierwszy pokos stanowi 50% całego rocznego zbioru. Plon zielonej masy nie był zadowalający. Podobnie wyglądała sytuacja na glebach i łąkach na podłożu organicznym (torfach). Sytuacja ta wpłynęła na bardzo niski stan zapasów paszy na sezon zimowy w związku z tym rolnicy musieli zakupywać siano i sianokiszonkę z innych rejonów kraju.

2. Produkcja zwierzęca:

Ceny większości artykułów rolniczych pochodzenia zwierzęcego były na poziomie niższym od cen roku ubiegłego i kształtowały się następująco :

- a) średnia cena mleka była niższa niż w roku poprzednim i utrzymywała się na poziomie około 2,30 zł za litr, poziom ten utrzymywał się do końca roku.
- b) ceny trzody chlewnej bardzo się wahały w ciągu roku:
- pierwsze półrocze 5,60 zł za kg,
  - drugie półrocze 8,60 zł za kg.
- c) ceny żywca wołowego utrzymywały się na poziomie niższym jak w poprzednim roku i wahały się od 4,00 za zwierzęta niższej klasy do 14,00 zł za kg za młode opasy ras mięsnych.

3. Dofinansowania:

- a) modernizacja gospodarstw rolnych – nabór dla gospodarstw ekologicznych na działanie to z „obszaru B”. Można było ubiegać się o dofinansowanie do budowy budynków inwentarskich i zakupu maszyn a maksymalna pomoc wynosiła 60% kosztów kwalifikowanych lecz nie więcej niż 600 tys. zł.
- b) restrukturyzacja małych gospodarstw rolnych – Nabór wniosków dla interwencji I. 10.5 w ramach PS WPR na lata 2023-2027
Pomoc przyznaje się na operację zapewniającą zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze : - produkcji rolnej lub produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie lub produkcji ekologicznej lub produkcji ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi – pomoc przyznawana była w formie ryczałtowej w kwocie:
-120 tys zł- w przypadku operacji dotyczącej produkcji ekologicznej w gospodarstwach prowadzących produkcję ekologiczną;
- 100 tys. zł- w przypadku pozostałych operacji.
- c) premie dla młodych rolników - nabór od 19 czerwca do 02.09.2024r - warunki i tryb udzielania pomocy określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w zakresie interwencji I. 11 „Premie dla młodych rolników”
- d) Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu -nabór trwał w okresie 23.10 – 20.11.2024 r i cieszył się bardzo dużym

zainteresowaniem rolników z powiatu zambrowskiego. Można było uzyskać dofinansowanie do zakupu maszyn do ochrony roślin, nawożenia i konserwującej uprawy gleby w wysokości do 200 tys. zł

e) **Szkolenia dla rolników:**

- a) podczas 2024 roku pracownicy Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Zambrowie przeprowadzili 45 szkoleń planowych.

4. Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych:

- a) analizując sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych należy stwierdzić, że dochody gospodarstw rolnych w stosunku do poprzedniego roku drastycznie spadły, ceny nawozów sztucznych wzrosły, w zależności od składu utrzymywały się na poziomie z niższym od poprzedniego roku, podobnie było w przypadku cen pasz i dodatków witaminowo mineralnych.
- b) przy wysokich cenach usług budowlanych i brak stabilności na rynku w tamtym roku rolnicy praktycznie nie korzystali z kredytów preferencyjnych na budowy nowych budynków inwentarskich i zakup maszyn rolniczych, jedynie kredyty zaciągane są na zakup ziemi. Obecna sytuacja cenowa w rolnictwie wpłynęła na załamanie rynków artykułów rolnych i dlatego większość rolników nadal czeka z inwestycjami na lepszą koniunkturę i fundusze z nowego Planu Strategicznego na lata 2023-2027 .

Sporządził:

Piotr Tysza

